



МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

24.03.2016 № 205

Зареєстровано в Міністерстві  
юстиції України  
14 квітня 2016 р.  
за № 557/28687

Про затвердження Положення про службу військового духовенства (капеланську службу) у Національній гвардії України

Відповідно до Законів України «Про Національну гвардію України», «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

,

«Про свободу совісті та релігійні організації»

,

пункту 1

розпорядження Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 677-р «Про службу військового духовенства (капеланську службу) у Збройних Силах, Національній гвардії та Державній прикордонній службі» та з метою організації діяльності військових священиків (капеланів) у Національній гвардії України

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про службу військового духовенства (капеланську службу) у Національній гвардії України , що додається.
2. Головному управлінню Національної гвардії України забезпечити в установленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Ярового С.А.

Міністр

А.Б. Аваков

ПОГОДЖЕНО:

Перший заступник Міністра  
соціальної політики України

Перший заступник Голови

Спільного представницького органу  
об'єднань профспілок

Перший заступник Голови  
Спільного представницького органу  
сторони роботодавців на національному рівні

Віце-прем'єр-міністр України -  
Міністр культури України

В.Шевченко

С.М.Кондрюк

О.Мірошніченко

В.А.Кириленко

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Наказ Міністерства  
внутрішніх справ України  
24.03.2016 № 205

Зареєстровано в Міністерстві  
юстиції України  
14 квітня 2016 р.  
за № 557/28687

ПОЛОЖЕННЯ  
про службу військового духовенства (капеланську службу) у Національній гвардії  
України

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає призначення, головні завдання, порядок діяльності, взаємодію, права і обов'язки посадових осіб Національної гвардії України з питань служби військового духовенства (капеланства), органів військового управління Національної гвардії України, військових священників (капеланів), а також уповноважених від релігійних організацій, відповідальних за співробітництво з Головним управлінням Національної гвардії України щодо реалізації особовим складом права на свободу світогляду і віросповідання.

2. Посадові особи Національної гвардії України з питань служби військового духовенства (капеланства), військові священники (капелани) у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, розпорядженням Кабінету

Міністрів України від 02 липня 2014 року

№ 677-р

«Про службу військового духовенства (капеланську службу) у Збройних Силах, Національній гвардії та Державній прикордонній службі» та іншими актами Кабінету Міністрів України, угодами про співробітництво між Національною гвардією України та релігійними організаціями щодо релігійної опіки особового складу Національної гвардії України, наказами і директивами командувача Національної гвардії України та цим Положенням.

3. Військові священики (капелани) - фізичні особи, запропоновані релігійними організаціями, які пройшли відбір і призначені на посади працівників Національної гвардії України для задоволення релігійних потреб особового складу.

Військові священики (капелани) є цивільними особами, які зайняті виключно виконанням своїх духовних функцій.

4. Посадові особи Національної гвардії України з питань служби військового духовенства (капеланства) (далі - СВД(К)) та військові священики (капелани) становлять капеланську службу.

5. Діяльність посадових осіб з питань СВД(К) та органів військового управління щодо задоволення релігійних потреб здійснюється, виходячи з таких принципів:

забезпечення конституційного права громадян на свободу світогляду і віросповідання;

участь військовослужбовців у богослужіннях, релігійних обрядах та інших заходах;

рівність всіх конфесій, віруючі яких проходять службу в Національній гвардії України, щодо задоволення релігійних потреб віруючих;

невтручання військового командування у діяльність релігійних організацій;

повага, толерантне ставлення до віруючих та військових священників (капеланів) усіх конфесій;

використання будівель та приміщень, які збудовані, відновлені чи пристосовані для здійснення культових потреб на території військових частин, з'єднань, вищих навчальних закладів, навчальних військових частин (центрів) Національної гвардії України, на основі рівності представників усіх конфесій.

## II. Структура та функції служби військового духовенства (капеланської служби)

### 1. Структуру служби військового духовенства (капеланської служби) становлять:

у Головному управлінні Національної гвардії України - служба військового духовенства (капеланська служба);

у територіальних управліннях оперативно-територіальних об'єднань Національної гвардії України (далі - територіальні управління НГУ) - посадова особа з питань СВД(К);

у військових частинах, з'єднаннях, вищих навчальних закладах, навчальних військових частинах (центрах) Національної гвардії України (далі - війська) - військові священники (капелани).

2. Посадові особи з питань СВД(К) призначаються зі складу військовослужбовців, організують роботу з підготовки, забезпечення діяльності військових священників (капеланів) та відповідають за дотримання прав особового складу щодо свободи світогляду і віросповідання, організацію міжконфесійної взаємодії та надання консультацій військовому командуванню із зазначених питань.

3. Посадові особи з питань СВД(К) забезпечують взаємодію з органами військового управління, військово-медичною службою, релігійними та громадськими організаціями, відповідними органами Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, громадянами України.

4. Священнослужителі, рекомендовані релігійними організаціями на посади військових священиків (капеланів), не можуть обіймати посади в органах військового управління з питань СВД(К).

5. Для організації взаємодії військового командування із капеланською службою до штату органів військового управління можуть включатися посади офіцерів, відповідальних за забезпечення взаємодії між командирами і військовими священиками (капеланами) у військах.

6. Основними напрямками діяльності посадових осіб з питань СВД(К) є:

забезпечення реалізації конституційного права особового складу та членів їх сімей на свободу світогляду та віросповідання;

взаємодія зі структурами (посадовими особами) релігійних організацій, на які покладено завдання щодо забезпечення релігійних потреб військовослужбовців;

організація задоволення потреби у військових священиках (капеланах);

організація діяльності військових священиків (капеланів);

надання консультацій органам військового управління, навчання командирів (начальників) методам роботи з військовими священиками (капеланами).

7. Основними завданнями посадових осіб з питань СВД(К) відповідно до напрямів їх діяльності є:

1) сприяння реалізації конституційного права особового складу на свободу світогляду і віросповідання, а саме:

дотримання прав особового складу щодо задоволення їх релігійних потреб військовими священиками (капеланами);

сприяння консолідації віруючих військовослужбовців навколо ідеї державної незалежності, суверенітету, єдності та територіальної цілісності України;

сприяння розвитку толерантних міжконфесійних відносин у військовому середовищі;

налагодження та підтримка партнерських стосунків у відносинах між Національною гвардією України та релігійними організаціями;

участь у розробленні нормативно-правових актів щодо дотримання свободи світогляду і віросповідання особового складу, соціального захисту військових священиків (капеланів), фінансування діяльності капеланської служби, навчально-релігійних програм, проектів;

2) взаємодія зі структурами (посадовими особами) релігійних організацій, на які покладено завдання щодо забезпечення релігійних потреб військовослужбовців, а саме:

участь у підготовці угод про співробітництво між Головним управлінням Національної гвардії України та релігійними організаціями;

участь у розробленні стратегії розвитку капеланської служби в Національній гвардії



України;

розроблення критеріїв відбору кандидатів на посади військових священиків (капеланів);

співпраця з керівництвом релігійних організацій щодо надання кандидатур на посади військових священиків (капеланів) та дострокового відкликання священнослужителів, які не можуть виконувати обов'язки військових священиків (капеланів);

участь в організації спільних програм і релігійних заходів, паломництв;

організація вирішення конфліктних питань міжконфесійної взаємодії та порушень вимог цього Положення;

участь у розробленні військових ритуалів за участю різних релігійних організацій;

надання пропозицій щодо вирішення проблемних питань морального стану особового складу Національної гвардії України;

взаємодія з релігійними, благодійними та громадськими організаціями щодо забезпечення військових священиків (капеланів) майном релігійного характеру;

співробітництво з органами військового капеланства іноземних армій та міжнародними капеланськими організаціями;

3) організація задоволення потреби у військових священиках (капеланах), а саме:

моніторинг релігійної ситуації у військах;

проведення опитувань щодо конфесійної прихильності віруючих військовослужбовців;

замовлення науково-дослідних робіт, соціологічних досліджень з питань задоволення релігійних потреб особового складу;

організація відбору кандидатів на посади військових священиків (капеланів);

координація навчання військових священиків (капеланів) основам військової справи, міжнародного гуманітарного права (права війни) та військової психології;

участь у розробленні навчальних програм, тренінгів тощо з підвищення кваліфікації військових священиків (капеланів);

прийняття на роботу військових священиків (капеланів) та розподіл їх по військових гарнізонах;

забезпечення належного рівня укомплектованості посад капеланської служби;

співпраця з кадровими службами з питань формування резерву військових священиків (капеланів);

4) організація забезпечення діяльності військових священиків (капеланів), а саме:

визначення потреб щодо відновлення, переобладнання, будівництва культових споруд

для задоволення релігійних потреб особового складу;

участь у розробленні проектної документації будівництва культових споруд для задоволення релігійних потреб особового складу;

організація забезпечення польовими молитовними наметами;

організація спільного користування культовими спорудами на територіях військових частин;

5) надання консультацій органам військового управління, навчання командирів (начальників) методам роботи з військовими священиками (капеланами), а саме:

участь у розробленні програм навчання та підвищення кваліфікації посадових осіб з питань СВД(К) та кандидатів на зайняття посад військових священиків (капеланів);

підготовка аналітичних матеріалів для прийняття рішень керівництвом Національної гвардії України та органами військового управління щодо організації капеланської служби, забезпечення свободи світогляду і віросповідання військовослужбовців;

розроблення методичних рекомендацій для командирів (начальників), їхніх заступників по роботі з особовим складом (з виховної та соціально-психологічної роботи) щодо співробітництва з релігійними організаціями;

методичне забезпечення виховання у військовослужбовців Національної гвардії України міжконфесійної толерантності, взаємоповаги до віруючих інших релігій та конфесій.

8. На службу військового духовенства (капеланську службу) покладаються:

участь у заходах з питань взаємодії між державними органами та релігійними організаціями;

участь у розробленні проектів нормативно-правових актів щодо забезпечення свободи світогляду і віросповідання особового складу;

розроблення проектів наказів і директив командувача Національної гвардії України щодо організації діяльності військових священиків (капеланів);

підготовка проектів рішень керівництва Національної гвардії України щодо забезпечення релігійних потреб особового складу;

вивчення релігійної обстановки серед особового складу Національної гвардії України та її впливу на морально-психологічний стан особового складу;

подання запитів до керівництва релігійних організацій щодо надання кандидатів на посади військових священиків (капеланів);

відбір та облік військових священиків (капеланів);

організація навчання військових священиків (капеланів) основам військової справи, а також їх військово-гуманітарна та військово-психологічна підготовка;

відбір кандидатів та призначення на посади з питань СВД(К) у відділеннях по роботі з особовим складом територіальних управлінь;

сприяння функціонуванню культових споруд для задоволення релігійних потреб особового складу;

координація благодійних програм, які реалізуються Національної гвардії України та передбачають розвиток і розподіл ресурсів для військових священиків (капеланів);

надання консультацій релігійним організаціям;

вирішення спірних питань міжконфесійних відносин;

організація науково-методичного забезпечення діяльності військових священиків (капеланів);

замовлення соціологічних опитувань щодо забезпечення реалізації права, свободи світогляду і віросповідання серед особового складу;

затвердження штатних розписів, поданих територіальними підрозділами з питань СВД(К);

участь у підготовці резерву військових священиків (капеланів);

дотримання встановлених законодавством вимог щодо режиму секретності;

підготовка та подання у встановленому законодавством порядку звітів щодо реалізації особовим складом права на свободу світогляду і віросповідання.

9. На посадову особу з питань СВД(К) територіальних управлінь Національної гвардії України покладаються:

аналіз релігійної обстановки у відповідних зонах відповідальності (оперативного реагування), її вплив на морально-психологічний стан особового складу, забезпечення нейтралізації впливу негативних чинників;

узагальнення даних щодо потреби у військових священиках (капеланах) у підрозділах у зоні відповідальності;

узагальнення пропозицій військових частин та установ щодо прийняття на роботу та підписання (продовження) трудового договору з кандидатами на посади військових священиків (капеланів);

за погодженням із Головним управлінням Національної гвардії України прийняття на роботу військових священиків (капеланів) і координація їх діяльності;

розроблення пропозицій щодо покращення морального стану особового складу, підтримання високого бойового духу;

організація матеріально-технічного забезпечення капеланської служби та місць для відправлення релігійних обрядів;

взаємодія з міськими та обласними державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, місцевими громадськими та релігійними організаціями, благодійними фондами та волонтерами з питань забезпечення релігійних потреб особового складу;

надання пропозицій військовим комісаріатам щодо проходження альтернативної (невійськової) служби, а також роз'яснень щодо особливостей реалізації військового обов'язку віруючими громадянами України, які за своїми релігійними переконаннями не можуть проходити військову службу;

участь у вирішенні спірних питань міжконфесійної взаємодії за процедурою, визначеною

розділом V цього Положення.

III. Функції уповноважених від релігійних організацій, відповідальних за співробітництво з Головним управлінням Національної гвардії України, старших військових священиків (капеланів) від релігійних організацій

1. Уповноважені від релігійних організацій, відповідальні за співробітництво з Головним управлінням Національної гвардії України, якщо це не суперечить внутрішнім правилам релігійної організації:

розробляють та погоджують правила взаємодії між Головним управлінням Національної гвардії України та структурним підрозділом (уповноваженим представником) релігійної організації, який відповідає за задоволення релігійних потреб військовослужбовців Національної гвардії України;

готують та організують виконання програм та щорічних планів забезпечення реалізації права військовослужбовців Національної гвардії України на свободу совісті та віросповідання - віруючих своєї конфесії;

забезпечують відбір кандидатів на посади військових священиків (капеланів);

визначають з числа військових священиків (капеланів) своєї релігійної організації старшого військового священика (капелана) релігійної організації для Національної гвардії України та старших територіальних військових священиків (капеланів);

готують клопотання про дострокове відкликання військових священиків (капеланів) у разі скоєння ними порушень, визначених внутрішніми правилами релігійної організації та цим Положенням;

уживають заходів щодо недопущення міжконфесійної напруги в місцях служби

військових священиків (капеланів) своєї релігійної організації шляхом налагодження діалогу та співпраці з військовими священиками (капеланами) інших релігійних організацій;

організують духовну підготовку військових священиків (капеланів) своєї релігійної організації;

організують забезпечення військових священиків (капеланів) своєї релігійної організації культовим майном, службовою та духовною літературою;

готують клопотання перед командувачем Національної гвардії України про нагородження (відзначення) військових священиків (капеланів);

організують задоволення релігійних потреб особового складу силами своєї релігійної організації у підрозділах, де немає військових священиків (капеланів) їхньої релігійної організації;

подають службі військового духовенства інформацію про священнослужителів своєї релігійної організації, які опікують військовослужбовців та членів їх сімей.

Уповноважені від релігійних організацій, відповідальні за співробітництво з Головним управлінням Національної гвардії України, можуть установлювати від своїх релігійних організацій додаткове забезпечення військових священиків (капеланів).

2. Для координації діяльності військових священиків (капеланів) уповноважений від релігійної організації, відповідальний за співробітництво з Головним управлінням Національної гвардії України, визначає серед військових священиків (капеланів) своєї релігійної організації старшого військового священика (капелана).

Старший військовий священик (капелан) релігійної організації:



відповідає перед уповноваженим своєї релігійної організації за керівництво діяльністю військових священиків (капеланів) своєї релігійної організації;

здійснює координацію діяльності військових священиків (капеланів) своєї релігійної організації та взаємодію з підрозділами з питань СВД(К).

3. З числа військових священиків (капеланів) у межах визначеної зони відповідальності територіального управління НГУ уповноваженим кожної релігійної організації, відповідальним за співробітництво з Головним управлінням Національної гвардії України, визначається старший територіальний військовий священик (капелан) від релігійної організації.

В умовах бойових дій старший військовий священик (капелан) може додатково визначатися в зоні проведення операції.

Старший територіальний військовий священик (капелан):

відповідає перед старшим військовим священиком (капеланом) своєї релігійної організації за діяльність військових священиків (капеланів);

взаємодіє з місцевими структурами своєї релігійної організації щодо організації задоволення релігійних потреб особового складу в підрозділах, де відсутні штатні посади військових священиків (капеланів) його релігійної організації;

взаємодіє з посадовою особою з питань СВД(К) територіального управління НГУ у сфері організації задоволення релігійних потреб членів своєї релігійної організації.

IV. Військові священики (капелани)

1. Основним призначенням військового священика (капелана) є задоволення релігійних потреб особового складу Національної гвардії України та членів їх сімей, зміцнення їх позитивних рис характеру та моральних цінностей.

2. Основними напрямками діяльності військового священика (капелана) є:

задоволення релігійних потреб військовослужбовців;

релігійно-освітня робота;

індивідуальний підхід у роботі з особовим складом;

соціально-добродійна діяльність;

задоволення релігійних потреб сімей військовослужбовців та ветеранів.

3. Основними завданнями військового священика (капелана) є:

організація та проведення молитов, богослужінь, благословінь, урочистих і поминальних заходів та інших релігійних обрядів і культів, пов'язаних із задоволенням релігійних потреб військовослужбовців, з урахуванням державних та релігійних свят;

ознайомлення військовослужбовців з основами релігійного вчення;

виховання у військовослужбовців високого патріотичного почуття та бойового духу на основі морального і духовного потенціалу релігійної та культурної спадщини українського

народу;

виховання у військовослужбовців толерантного ставлення до людей з іншим світоглядом та релігійними переконаннями;

ознайомлення особового складу з історією національного, культурного та релігійного становлення української державності;

допомога військовослужбовцям у розвитку їх особистих та колективних моральних якостей: братерства, мужності, хоробрості, відповідальності, поміркованості, жертвності, дисциплінованості, розсудливості;

налагодження партнерських відносин з представниками релігійних організацій різних конфесій, які діють у місцях дислокації військових частин;

забезпечення військовослужбовців релігійною атрибутикою, духовною літературою та іншими речами, потрібними для задоволення їхніх релігійних потреб;

участь у реабілітації військовослужбовців, які потребують психологічної допомоги;

піклування про членів сімей військовослужбовців;

надання допомоги та підтримки військовослужбовцям і членам їх сімей;

формування серед військовослужбовців братерських відносин на засадах принципів солідарності, гуманності та почуття священності військового обов'язку.

4. Військовим священиком (капеланом) може бути громадянин України, який відповідає таким вимогам:

є священнослужителем релігійної організації України;

має не менше ніж три роки досвіду діяльності священнослужителем;

рекомендований керівником релігійної організації або уповноваженим від релігійної організації, відповідальним за співробітництво з Національною гвардією України, для здійснення служіння серед особового складу Національної гвардії України;

має духовну освіту;

володіє державною мовою.

5. Військовий священик (капелан) має право:

незалежно від релігійної приналежності сприяти реалізації прав особового складу на задоволення їхніх релігійних потреб;

здійснювати богослужіння та інші релігійні обряди для військовослужбовців;

проводити на добровільних засадах навчання основам віровчення своєї релігійної організації серед військовослужбовців;

надавати пропозиції командуванню військових частин щодо облаштування місць

проведення молитов, богослужінь та інших релігійних обрядів;

звертатися з вимогами до вищого командування з приводу дотримання прав військовослужбовців;

надавати рекомендації командуванню військових частин, брати участь у службових нарадах щодо забезпечення реалізації прав особового складу на задоволення їхніх релігійних потреб та морально-патріотичного виховання;

здійснювати духовне служіння серед членів сімей військовослужбовців;

за погодженням із командуванням військових частин брати участь у релігійних заходах, які проводяться за ініціативою уповноваженого релігійної організації, відповідального за співробітництво з Головним управлінням Національної гвардії України;

організувати благодійну допомогу малозабезпеченим сім'ям особового складу, хворим та госпіталізованим військовослужбовцям.

6. Військовий священник (капелан) зобов'язаний:

діяти відповідно до вимог Конституції України, чинного законодавства України та цього Положення;

узгоджувати з командуванням військових частин час та місце проведення богослужінь або інших релігійних заходів;

сприяти підтриманню в особового складу високого морального духу, забезпечувати релігійну, духовну та етичну підтримку Національній гвардії України;

брати участь у проведенні з особовим складом занять з дотримання здорового способу життя, попередження самогубств;

надавати командуванню військових частин консультативну допомогу з питань релігії та її впливу на всі аспекти військової діяльності;

забезпечувати задоволення релігійних потреб або вільний доступ (якщо є можливість) тим військовослужбовцям, які належать до інших релігійних організацій, до священнослужителів їхньої релігії;

доброзичливо ставитися до всіх військовослужбовців незалежно від їхніх релігійних поглядів і уподобань і не примушувати нікого до участі в релігійних обрядах (церемоніях);

толерантно ставитися до представників інших конфесій чи релігій, утримуватися від заяв чи дій, які можуть спровокувати релігійну неприязнь, нетерпимість, ворожнечу серед військовослужбовців;

співпрацювати з капеланами інших релігійних конфесій для забезпечення релігійних потреб військовослужбовців та членів їхніх сімей;

не допускати міжконфесійних поділів та суперечок;

брати участь у роботі з утвердження пріоритетності високоморальних, гуманних норм, культури поведінки у взаєминах між військовослужбовцями;

дотримуватися норм режиму таємності та збереження державної таємниці відповідно до законодавства України;

дотримуватися конфіденційності щодо інформації, отриманої під час його служіння;

дотримуватися встановлених правил спільного використання культових споруд, майна та інших засобів для служіння;

не використовувати свій статус задля нанесення релігійної, моральної та емоційної шкоди;

мати постійний контакт з командуванням військових частин.

7. У своїй діяльності військовий священник (капелан) взаємодіє із структурними підрозділами по роботі з особовим складом, військово-медичною службою та військовими психологами, а під час бойових дій - додатково зі структурами (підрозділами), на які покладено функцію реєстрації інформації про захоронення, могили, урни з прахом.

8. В умовах особливого періоду, бойових дій та в інших непередбачуваних випадках військовий священник (капелан) забезпечує підтримку військовослужбовців, які перебувають у зоні проведення операції, за їх бажанням. При цьому релігійні потреби військовослужбовців, які не належать до його військової частини, мають задовольнятися, виходячи з наявності часу, ресурсів, можливостей бойової обстановки та наказів військового командування.

9. Військовий священник (капелан) може брати участь у взаємодії з державними та недержавними органами, військовослужбовцями та іншими громадянами у заходах щодо сприяння благополуччю підрозділу чи військовослужбовців.

10. У своїй діяльності військовий священник (капелан) повинен надавати перевагу індивідуальним формам роботи з особовим складом.

11. Військовому священнику (капелану) заборонено брати безпосередню участь у бойових

діях та мати зброю.

Військовий священик (капелан) не може бути залучений до чергувань, нарядів, виконання бойових завдань, проведення службового розслідування та інших дій, не сумісних з його діяльністю.

12. З метою дотримання прав і свобод світогляду і віросповідання військовий священик (капелан) не може здійснювати свою діяльність за межами традицій, правил та переконань конфесії, до якої він належить.

13. Підготовка військових священиків (капеланів) забезпечується релігійними організаціями та Головним управлінням Національної гвардії України.

Кожна релігійна організація (конфесія) самостійно забезпечує загальну богословську підготовку кандидатів на посади військових священиків (капеланів) у відповідних духовних навчальних закладах.

Кандидати на посади військових священиків (капеланів), запропоновані релігійними організаціями, повинні пройти курс навчання за відповідними програмами, що включає основи військової справи, військово-гуманітарну та військово-психологічну підготовку.

Програму та строк підготовки військових священиків (капеланів) визначає Головне управління Національної гвардії України.

14. Кількість посад військових священиків (капеланів) визначається пропорційно чисельності особового складу підрозділу:

350 - 700 осіб - 1 військовий священик (капелан);



701 - 1700 осіб - 2 військові священики (капелани);

1701 - 3000 осіб - 3 військові священики (капелани).

У мирний час у батальйонах, які знаходяться поза місцем дислокації військової частини та в умовах особливого періоду, в складі батальйону може додатково вводиться ще одна посада військового священика (капелана), навіть якщо чисельність особового складу батальйону менше 350 осіб.

15. Якщо у підрозділі згідно з вимогами пункту 14 цього розділу введена одна посада військового священика (капелана), на цю посаду призначається представник тієї релігійної організації, погляди якої відповідно до опитування підтримує більшість особового складу.

Якщо у підрозділі дві і більше посад військових священиків (капеланів), на них призначаються священнослужителі різних релігійних організацій, віруючі яких становлять більшість серед особового складу підрозділу.

Якщо внаслідок дотримання вищезазначених вимог релігійна організація не матиме взагалі жодного військового священика (капелана), а серед військовослужбовців є її віруючі, їй забезпечується право мати по одному військовому священику (капелану) в межах визначеної зони відповідальності територіального управління Національної гвардії України. У такому разі не застосовуються вимоги абзаців першого, другого цього пункту, а на військового священика (капелана) додатково покладаються обов'язки, зазначені в пункті 7 розділу III цього Положення.

Якщо релігійна організація відповідно до вимог цього Положення не може підібрати кандидатури на посади військових священиків (капеланів), на ці посади можуть бути призначені представники інших церков (релігійних організацій), які офіційно зареєстровані в Україні та взаємодіють з Національною гвардією України.

16. Якщо в підрозділі менше 350 осіб особового складу, посадові особи з питань СВД(К)

разом з уповноваженими релігійних організацій, відповідальними за співробітництво з Головним управлінням Національної гвардії України, організують задоволення релігійних потреб силами військових священиків (капеланів) інших підрозділів у межах своїх повноважень.

У такому разі військовий священик (капелан) повинен узгодити організаційні питання щодо проведення релігійних заходів з військовим командуванням цих підрозділів.

У підрозділах, де відсутні військові священики (капелани) однієї з релігійних організацій, уповноважені від релігійних організацій, відповідальні за співробітництво з Національною гвардією України, через старших територіальних військових священиків (капеланів) організують задоволення релігійних потреб особового складу силами місцевих священнослужителів своїх релігійних організацій. При цьому зазначені священнослужителі повинні відповідати вимогам до військових священиків (капеланів), визначеним у пункті 4 цього розділу.

17. Священнослужитель після призначення на посаду військового священика (капелана) підрозділу підписує трудовий договір.

18. Військові священики (капелани):

взаємодіють з військовим командуванням з питань дотримання розпорядку дня військових підрозділів, організації та забезпечення своєї діяльності серед військовослужбовців, користування капітальними культовими спорудами на території військових частин;

підпорядковуються керівництву своєї релігійної організації з питань, що стосуються релігійного життя, духовних і богослужбових практик, проповідництва, церковного права, релігійної традиції і календаря, відносин з іншими релігійними організаціями.

19. Командування військової частини:

сприяє діяльності військових священиків (капеланів);

визначає час та інші умови проведення богослужінь, обрядів або церемоній;

може надавати посадовим особам з питань СВД(К) пропозиції щодо кандидатів на посади військових священиків (капеланів);

організовує забезпечення військових священиків (капеланів) службовим приміщенням (робочим місцем), обладнанням внутрішнім зв'язком;

сприяє реалізації права військовослужбовців на задоволення релігійних потреб в установленій розпорядком дня час;

сприяє взаємодії між військовими священиками (капеланами) різних релігійних організацій в підрозділах Національної гвардії України;

не допускає (обмежує діяльність) священиків тих релігійних організацій, центри яких знаходяться на території країни-агресора;

у встановленому законодавством порядку сприяє спорудженню і обладнанню капітальних та мобільних (польових) культових споруд.

20. Культова будівля і майно, що знаходиться на території підрозділу, можуть надаватися в спільне користування військовим священикам (капеланам) для задоволення релігійних потреб військовослужбовців за їх згодою.

21. В оперативно-територіальних об'єднаннях, де виконують свої обов'язки двоє і більше військових священиків (капеланів), за рішенням посадової особи з питань СВД(К)

відповідного територіального управління НГУ можуть бути призначені старші військові священики (капелани).

22. Старшим військовим священиком (капеланом) оперативно-територіального об'єднання НГУ може бути військовий священик (капелан), який має досвід роботи на посаді військового священика (капелана) не менше одного року.

23. Старший військовий священик (капелан) оперативно-територіального об'єднання НГУ призначається строком на один рік.

24. Якщо в оперативно-територіальному об'єднанні НГУ виконують свої обов'язки військові священики (капелани) різних релігійних організацій, має бути забезпечено почергове обіймання посади старшого військового священика (капелана) оперативно-територіального об'єднання НГУ представниками різних релігійних організацій.

25. Старший військовий священик (капелан) оперативно-територіального об'єднання НГУ додатково до виконання обов'язків військового священика (капелана):

взаємодіє з посадовою особою з питань СВД(К) відповідного територіального управління щодо організації задоволення релігійних потреб військовослужбовців оперативно-територіального об'єднання НГУ;

узагальнює та подає за формами, установленними Головним управлінням Національної гвардії України, звітність та аналіз проблемних питань діяльності військових священиків (капеланів) в оперативно-територіальному об'єднанні НГУ;

представляє військових священиків (капеланів) оперативно-територіального об'єднання перед командуванням територіального управління НГУ.

26. Військовий священник (капелан) звільняється з роботи у випадках, передбачених законодавством України про працю.

V. Вирішення спірних питань міжконфесійних відносин та інформування щодо порушень вимог цього Положення

1. При виникненні проблемних питань міжконфесійних відносин між військовими священниками (капеланами) різних релігійних організацій вирішення таких питань має відбуватися шляхом консенсусу із залученням третьої сторони (за згодою).

У випадку неможливості досягти порозуміння посадова особа з питань СВД(К) територіальних управлінь НГУ інформує про конфлікт СВД(К). Начальник СВД(К) інформує уповноважених від релігійних організацій відповідальних за співробітництво з Головним управлінням Національної гвардії України, чиї військові священники (капелани) виступають сторонами конфлікту.

СВД(К) приймає рішення з цього питання з урахуванням пропозицій, поданих відповідними представниками релігійних організацій.

2. При виникненні проблемних питань міжконфесійних відносин між військовим священником (капеланом) однієї релігійної організації та групою військовослужбовців Національної гвардії України, які сповідують інше релігійне (конфесійне) вчення, військове командування або учасники конфлікту мають негайно повідомити посадових осіб з питань СВД(К) територіальних управлінь НГУ та Головного управління Національної гвардії України.

У такому випадку до вирішення ситуації обов'язково залучається уповноважений від релігійної організації, відповідальний за співробітництво з Головним управлінням Національної гвардії України, військовий священник (капелан) якої є однією зі сторін конфлікту.

3. При виникненні проблемних питань міжконфесійних відносин між військовим

священиком (капеланом) однієї релігійної організації та окремим військовослужбовцем Національної гвардії України, який сповідує інше релігійне (конфесійне) вчення, проблемна ситуація вирішується на рівні посадових осіб з питань СВД(К) територіальних управлінь НГУ із залученням старшого територіального військового священика (капелана) релігійної організації.

4. За наявності фактів порушення військовим священиком (капеланом) вимог цього Положення інформація про це подається в порядку підпорядкованості до посадових осіб з питань СВД(К).

Командувач  
Національної гвардії України  
генерал-лейтенант

Ю.В. Аллеров

---

**Підписуйтеся на сторінку ІРС в [Facebook](#) і [Twitter](#) – експертний погляд на законодавство і релігійне життя в Україні та світі.**

*Інститут релігійної свободи, Київ*  
[www.irs.in.ua](http://www.irs.in.ua)